

gle odrazę w ludności paryżkiej. Lord Clarendon przybędzie jutro czy pojutrze. Wiezie on ze sobą, jak się wyraża list hrabiny Kolowrat, oset którym przyprowadzi się salata gotująca się w Paryżu. Czy tak przyprowadzą salata będzie od jedzenia, to jest czy pokój jest możliwy? To jest jeszcze kwestya. Paryż odurzony i pozbawiony niejednej ważnej wiadomości, nie wie czego się trzymać. Osoby świeższe stosują do gotującego się pokoju wyrazy Sheridan'a wyrzuczone z powodu pokoju w Amiens: „wszyscy pragną pokoju a nikt nie jest z niego dumny.“ Wczoraj przyszło w licznych egzemplarzach pismo wydrukowane zagranicą pod tytułem: *Piąta propozycja*. Pismo to do brzo napisane, uważa gotujące się konferencyje za rodzaj intrygi czy konspiracyi, która nie zrobi dobrze dla nikogo, która tylko rzeczy zwiastuje i która pozbawia może jeden naród gwarancji zrobionych na jego korzyść w traktacie wiedeńskim. Ostatnie wiadomości tylko zapewnają szczęściem, że zjazd paryżki będzie tylko konferencyją, mającą na celu sprawę wschodnią, a nie kongresem, mającym na celu sprawę Europy. O gruncie rzeczy, to jest o możliwości porozumienia się Anglii i Francji w przedmiocie wojny kontynentalnej, nie słyhać ani słowa. Widać że lord Palmerston stara się zmuszać Cesarza do dalszej wojny bez zmienienia jej na kontynentalną; widać także, że Cesarz stara się zmuszać Anglię do pokoju, aby prowadzoną wojnę na kontynentalną zamienić. Lord Cowley udał się do Londynu. Jest to znak, że ważne rzeczy się traktują. Czy chęć wyprowadzenia armii z Krymu nie wchodzi w główne powody pokoju? trudno zapewnić. Żyjemy w zupełnej niepewności i niewiadomości. Trzeba czekać i źle o rzeczy h nie sądzić. Umysł Cesarza jest światłym i wzniosłym a takie przyimoty są najlepszą rękojmią dla wszystkich. Cesarz stał się arbitrem Europy i stał się nim nie na próżno. Trzeba ufności. Obawa, aby Francja nie zerwała z Anglią zdaje się zniknąć. Znika także obawa, aby Anglia wplątała się w wojnę ze Stanami Zjednoczonymi. Od kilku dni *Débaty* zdają się przemawiać przeciw przemyśleniu z Anglią a za przemyśleniem z Rosją; *Charivari* śmieje się z tego powodu z *Débatów*. Przemyśle francuzko-rosyjskie byłoby intrygą, w którą Napoleon III nie wpadnie. Trzeba zgody między Francją a Anglią i trzeba mniejszej wymagalności ze strony Francji. Pokój się robi dla tego jedynie, że wymagalności Cesarza były zbyt wielkie. Jenerał Orłow, baron Brunnow i księżna Lieven rozwijają zapewne cały swój talent, aby Francją od Anglii oddzielić. Przywołują oni z Włoch na swą pomoc piękną panią... która wodzi od roku za sobą księcia de Rohan, księcia de Noailles itd. itd. Obserwujemy i czekamy.

Wnętrze Francji jest spokojne. Zdziwiłem się kiedyś spotkać jednego socyalistę po kilkumiesięcznym jego niewiedzeniu. Znalazłem, że Socyalista był dumny z pozycyi jaką zajął Cesarz w Europie i że byłby szczęśliwym gdyby Cesarz zrobił wyprawę do Anglii... Namietności socyalistów są zawsze wielkie. *La Presse* pisze w ich sensie. Tylko *le Siècle* broni sprawę dobrej i rozsądnej.

Panna Rachel nie powróciła jeszcze do Paryża. Wróciła tylko część jej trupy.

Kraków 17 lutego. Na mocy obwieszczenia rządowego, otwarcie kolei żelaznej z Krakowa do Dębicy nastąpi 25go b. m. bez żadnej poprzedniej uroczystości. Przyjmowanie podróżnych odbywać się będzie na wszystkich stacjach tej kolei, a towary

tylko w Bochni, Słotwinie, Tarnowie i Dębicy ładowane i składane być mogą. Wszelako już teraz krążą pociągi wprost z Oświęcimea do Dębicy i na powrót, a mianowicie wyjechawszy z Oświęcimea o godz. 1ej w południe, staje pociąg w Krakowie po godz. 5 wieczór i zatrzymawszy się tu godzin 3 m. 11 stawa w Tarnowie o 12³/₄ w nocy a po godzinie zatrzymaniu się przybywa do Dębicy o godz. 3 min. 24 nad ranem. Z Dębicy wychodzi pociąg o godz. 10 m. 10 wieczór, stawa w Tarnowie przed samą północą, zatrzymuje się tamże godzinę i do Krakowa przybywa o godz. 5 m. 20 rano. Pociąg ten opuszcza potem Kraków przed godziną 8 rano i zatrzymawszy się od 15 do 25 minut w Krzeszowicach i Trzebinii przybywa do Oświęcimea przed samem południem. Nie będąc pewni, czy ten sam porządek jazdy zachowanym będzie po urzędowym otwarciu kolei, wstrzymujemy się nateraz od szczegółowego podania wykazu ruchu na tej kolei.

J. Ekszellenca c. k. Prezydent krakowski o brębu rządowego zamianował kancelistę obwodowego Juliana Hollender sekretarzem przy c. k. urzędzie obwodowym w Bochni.

Kraków d. 14 lutego 1856.

C. k. Ministerjum handlu potwierdziło ponowny wybór aptekarza Wilhelma Alth na prezydenta i spedytora Markusa Zucker na wiceprezydenta Izby handlowo-przemysłowej w Czerniowcach.

Wiedeń 16 lutego. JCK. Ap. Mość raczył zamianować c. k. nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra przy dworze król. hiszpańskim hr. Franciszka Kuefstein swoim najwyższym marszałkiem dworu. (Godność tę piastował zmarły hr. Fürstenberg).

— Mówią, że bar. Koller poprzednio poseł w Stambule przeznaczony jest na posła do Madrytu.

— *Oestr. Ztg* twierdzi, że wkrótce wydanem będzie nowe prawo spadkowe ziemskie, aby uniknąć rozdrabniania własności gruntowej. Prawo to zastąpi miejscowe rozmaite prawa, przepisy i zwyczaje panujące w różnych krajach monarchii austriackiej. Słyhać, mówi ten dziennik, że w projekcie do nowego prawa spadkowego położona jest zasada, iż rola włościańska nie może być dzielona między kilku spadkobierców, lecz nowy jej właściciel obowiązany jest zaspokoić współspadkobierców w miarę wartości odziedziczonej roli. Częściowa sprzedaż gruntu jest również zakazana.

— Bar. Manderström poseł szwedzki w Wiedniu wyjechał do Paryża będąc przeznaczony tamże na posła. Sekretarzem legacji tymczasowo pełniącym obowiązki posła w Wiedniu jest bar. Wetterstedt.

— Książę Górczaków poseł w Wiedniu wyjeżdża temi dniami do Stuttgardu a następnie do Włoch gdzie z synami swemi czas jakiś mieszkać będzie. Pod nieobecność jego czynności w poselstwie pełnić będzie p. Fonton obecnie poseł w Hanowerze, który na ten czas zjechał ma do Wiednia. Zjadł nawet wnoszą, że p. Fonton stale obejmie poselstwo w Wiedniu.

Rosya.

Pszczola Północna niedawno tak wojenna, ukazuje dziś pokój w najróżowszém świetle i zapewnia swoje kolumny obrazami uroczej przyszłości, jaka

z tego pokoju dla Rosji wykwitnie. Mówiąc o przyszłym wroście handlu i przemysłu rosyjskiego, zamieszcza szerokie w tym przedmiocie rozprawy. Szczególniej jednak zajmuje się budową kolei żelaznych, które nikomu — według tego dziennika — takiej nie oddadzą przysługi, jak rosyjskiemu państwu rozłożonemu na ogromnej przestrzeni, przysługi pod wszelkimi względami, handlowym, przemysłowym, rolniczym i wojennym. Koleje żelazne skoncentrują wszelkie rozrzucone dotąd siły państwa. Obecna już wojna dowiodła, jak wiele byłoby dla Rosji użyteczne koleje żelazne pod względem wojskowym. *Pszczola Północna* kreśli następnie zarys sieci dróg żelaznych mających pokryć Rosję. Prócz obecnie budowanej kolei żelaznej z Warszawy do Petersburga z jej odnogami do Rygi i Rewla, i prócz nakreślonej już wielkiej drogi żelaznej z Moskwy do Odessy przez Tułę, Oręf, Kursk, Charkow, Półławę i Kremenczuk, projektuje jeszcze następujące boczne koleje: 1) z Moskwy przez Kołomnę, Rjazan, Tambow do Saratowa; 2) z Orła przez Smoleńsk do Witebska. Te koleje połączą z sobą wszystkie najhandlowniejsze miasta i okolice bogate w różne zupełnie płody. Dniepr, Don, Wołga i Dźwina stanęłyby z sobą w bezpośrednim związku w punktach, od których spławniemi być poczynały; a trzy morza: Bałtyckie, Czarne i Kaspijskie łączoneby zostały jak najkrótszymi drogami żelaznymi i wodnymi. Kolej z Rygi do Witebska, a z Witebska do Orła, stykając się z drogą żelazną z Moskwy do Saratowa, łączy Bałtyk z najhandlowniejszymi wybrzeżami Wołgi, a dalej Wołgą z morzem Kaspijskiem. Morze Czarne i Bałtyk połączonyby były bezpośrednio koleją żelazną z Odessy do Orła i Moskwy, a następnie z Moskwy do Petersburga, a z Orła do Rygi. Odessa, Ryga i Petersburg stałyby się jednemi z najhandlowniejszych miast Europy; a różnorodne płody ziemi marniejące dotąd wewnątrz państwa dla braku komunikacji, z łatwością znalazłyby odyt. Największym także owocem kolei żelaznych byłoby ułatwienie zamiany produktów wewnątrz państwa, oraz uwrótnienie cen żywności i zboża, które dzisiaj są tak rozmaite, że gdy w gubernii Tambowskiej czwartek (7 cwiereci) pszenicy kosztuje 1 rs. 15 kop., w Kownie go płać po 18 rs. Tę długą i gorącą bronioną sprawę kolei żelaznych, kończy *Pszczola Północna* uwagą, że budowa ich powinna być powierzona prywatnym towarzystwom.

— Wiadomo iż do układów w Paryżu pełnomocnikami rosyjskimi są hr. Aleksy Orłow i baron Brunnow, z których pierwszy właśnie dzisiaj wyjeżdża z Petersburga na miejsce swego przeznaczenia, drugi już znajduje się w Paryżu. Podajemy tu krótkie życiorysy obu tych pełnomocników. Hr. Aleksy Feodorowicz Orłow jenerał-adjutant, jenerał jazdy, członek Rady państwa, naczelnik szkół wojskowych w Rosji, jest potomkiem rodziny znaney w dziejach tego państwa od czasów Cesarza Pawła. Liczy on już dzisiaj 70 lat i brał wielki udział we wszystkich sprawach wojennych i dyplomatycznych które Rosya od początku tego wieku prowadziła. Dzieje wojenne wspominają o nim poraz pierwszy jako o rannym pod Austerlitz; w wojnie 1812 r. siedm ran otrzymał na polu bitwy pod Borodino. Cesarz Aleksander I. mianował go swoim fligel-adjutantem. Lecz na wyższe stanowisko wyniosło go dopiero i

wpływ mu zapewniło odznaczenie się jego przy utumieniu powstania w Petersburgu dnia 14 grudnia 1825 roku; pierwszy wówczas jenerał Orłow na czele pułku jazdy gwardyi, którym dowodził, przybył na plac przed pałacem zimowym, gdzie wrzało powstanie wojskowe i przyczynił się czynnie do jego utumienia. Oł tego czasu stał się prawie przyjacielem i wiernym doradcą zmarłego Cesarza Mikołaja. W wojnie tureckiej w 1828 roku dowodził dywizją strzelców konnych; a w 1829 mianowany został pełnomocnikiem do układów w Adrianopolu, a wraz z feldmarszałkiem Dybiczem i z jenerałem Palenem podpisał pokój adryanopolski. Następnie zostawał ciągle przy osobie Cesarza, towarzyszył mu we wszystkich podróżach i spełniał wiele poselstw. W 1833 r. posłany został na czele wojsk posłkowych rosyjskich wyprawionych na pomoc Sułtanowi Mahmudowi przeciw Ibrahimowi paszy, i podpisał układ w Unkiar-Skelessi. Po śmierci jenerała Benkendorfa, mianowany został naczelnikiem 3go wydziału kancelaryi przybocznej cesarskiej i naczelnym dowódcą żandarmeryi w całem Państwie, który to drugi urząd znaczy tyle w Rosyi, co ministerjum policyi w innych krajach. Na tém ważnym stanowisku używał zupełnego zaufania monarchy, a Cesarz Mikołaj umierając mianował go jednym z wykonawców testamentu i polecił go synowi jako swego przyjaciela. Zamieszczęli w swoim czasie reskrypt Cesarza Aleksandra II. do hr. Orłowa w rocznicę 50-letniej jego służby wydany, a okazujący jak wysoko dzisiajjszy monarcha rosyjski poważa hr. Orłowa i mianuje się na tym reskrypcie szczerym jego przyjacielem.

Baron Brunnow, drugi pełnomocnik rosyjski przydany hr. Orłowowi, pochodzi z rodziny kurlandzkiej, a od lat 30tu odznacza się w zawodzie dyplomatycznym. Pierwszy raz widzimy go przy układach adryanopolskich w 1829 roku przy boku hrabiego Orłowa. Następnie towarzyszył mu jako radca poselstwa do Holandyi i Anglii i znów do Konstantynopola w 1833 roku. Następnie przydany był ministrowi spraw zagranicznych jako pierwszy redaktor, i jeździł z hr. Nesselrodem na kilka kongresów i konferencyj. W 1840 i w 1841 roku widzimy go nadzwyczajnym posłem w Londynie, gdzie podpisał znane poczwórne przymierze. Od tego czasu pozostał w tej stolicy jako nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister rosyjski przy rządzie angielskim, aż do zerwania związków dyplomatycznych między Rosją a Wielką Brytanią przez obecną wojnę. Od listopada r. z. baron Brunnow był posłem rosyjskim przy Związku niemieckim.

Królestwo Polskie.

W Gazecie Rządowej czytamy: „Głównie dowodzący armiami: Zachodnią i średnią, namiestnik Jego Cesarsko Królewskiej Mości w Królestwie Polskiem, jenerał-artyleryi, jenerał-adjutant ks. Górczaków, po przybyciu z St. Petersburga, raczył przyjmować na pokojach zamkowych, w dniu wczorajszym to jest 14 lutego o godzinie 10tej zrana, wyższych wojskowych, a następnie wyższych urzędników cywilnych, znaczniejszego duchowieństwa, szlachtę i znakomitych obywateli.

W czasie tego przedstawienia, książę Górczaków przemówił do zgromadzonych. Wyraził najprzód radość swoją, iż Jego Cesarska Mość raczył go za-

mieściami Wesola, Kleparz, Smoleńsko i Kazimierz, powstały one w r. 1846 zatem w ostatnich czasach, gdy z różnych widoków, tu i owdzie rozsiewano przez rozmaite zasady moralne, pewniki społeczne, które największe mnożstwo z ogółu, niemogące lub niemające czasu głębiej rozważać, obalamowały, to zaś złe nie mogło bez wpływu odwrotnego i w naszej ziemi pozostać; bo znaleźli się zaraz ludzie, którzy aby nie dać się temu złemu rozszerzać, a więcej jeszcze zapobiedz mu o ile można, zupełnie w przyszłości, główną uwagę wrócili nie na obecną, ale na przyszłe pokolenie, ale chcąc jak najszersze rozciągnąć ramiona, usiłując jak najrozsądniej przygotowywać do należytego zasiewu niwę, zaraz w stacii dla Ochrony z r. 1847 wytknęli wyraźnie, rozmyślnie cele i zakres działania, bliżej jeszcze rozwinięty w siedmiu rocznikach tego zakładu i rozpatrzywszy się szerzej, Ochrony z naprzód rozważnie określonego zakresu, w istocie specjalności żadnej dać nie mogą, bo aby dopięć właściwego, głównego celu, muszą ograniczyć wiek dzieci przyjmowanych, do lat dwunastu skończonych, przez ciągle, stosowne do wieku jednak zatrudnienie duszy i ciała, a to tak iżby raz na zawsze obrzydliwszy sobie próżniactwo i złe nalogi, tylko pracę i cnotę szerzej zamilowały. (Instrukcyje z d. 5 lutego 1848 stron. 214) I możemy wypowiedzieć, że jak krakowskimi wiedeńskimi głównie Ochrony (Leopold Chimarie) wzorem były, z zastósowaniem do naszych właściwych stosunków, tak rozwinięte krakowskie, jak są dziś, stały się wzorem dla galicyjskich, szańskich i morawskich.

Ale pomimo nawet, tak ściśle oznaczonego zakresu, w rozwoju dobroczynnym, wszystko tak się łączy, tak

wiąże z sobą, że w wykonaniu prawie niepodobną zdaje się rzeczą zachować wyłączność starań, to też jak do zakładu starców i kalek przyczepił się związek zakładu sierot, tak i tu przy Ochronie 1 na Wesolej, są miejscowe sieroty wliczone oznaczonej i ograniczonej do 20 co już jest nad obowiązek, i z tych jak np. w r. 1854 oddano 7 do różnych zawodów i dalej nad niemi rozciągając troskliwość.

Gdy tak Ochrony lubo z rozmysłu nie uspasabiają do żadnego szczegółowego zawodu, nie dają żadnej specjalności, znalazły się osoby uzupełniające co do dzieci tę szczerbę, ale ich usiłowania już należą do zakresu trzeciego.

Nie wiemy więc dla czego tak straszny przedstawiony wizerunek wychowawców zakładów sierot, kiedy z przekoniań w ciągu zawodu, z akt Tow. Dobr. powieździeć śmiało możemy: że do Zakładu starców nie wychowawcy zakładu sierot, ale prawie w zupełności osoby zgnębane z klasy służących, rzemieślnicy chwilowo zachwianych procederów przychodzą.

Pozostaje trzeci dział, to jest: Zakłady dla ludzi jeszcze przy siłach, ale pomocy drugich, bezpośredniej potrzebujących, które pozwoliliśmy sobie nazwać specjalnemi.

W pierwszym zaraz zawiązku Tow. Dobr. (z dnia 29 października, z d. 16 listopada 1816 r. str. 141) właściwie Zakładowi ubogich rozciąglejsze chciano nadać cele, z podziałem na dwa główne działy: dom przytułku i schronienia dla osób, już zupełnie starganych sił, dom zarobku i pracy, dla osób mogących jeszcze pracować, ale chwilowo, potrzebujących sposobności i zatrudnienia. Lecz gdy dwa tak rozległe zamiary zjednoczyć się razem nie dały, dopiero po długich namysłach, to nader delikatne a rozległe zadanie społeczne, wykonaniem zostało oddzielnie w r. 1827 i to tylko w jednej części, przez założenie domu pracy przymuszonej, choć uchwała B. Senatu Rząd z d. 15 czerwca 1826 r. N. 3999 wspomina i o domu pracy dobrowolnej, gdzieby każdy szukający zarobku zgłaszać się mógł, nawet robotą odpowiednią sobie brać do domu, ale zakład taki nigdy w Krakowie do skutku nie przyszedł, bo jak rozwinięliśmy na innem miejscu (Stron. 177) pomysł ten skrzywiony w r. 1830 w zasadniczym kierunku, nietylko rozwinąć się nie mógł należeć, ale to przedsięwzięcie publiczne, coraz bardziej odtąd chromieć i upadać zaczęło.

I dopiero w ostatnich latach (od r. 1848 do 1850) Wysokie Władze krajowe na ten przedmiot swoją troskliwą zwróciły uwagę — i zapewne, po głębokim zbadaniu i roztrząśnieniu wszelkich w tym względzie szczegółów odpowiednich, niebawem ujrzymy w Krakowie, należycie urządzony i rozwinięty ogólny dom zarobku i pracy tak dobrowolnej jak i przymuszonej — bo z doświadczenia powiemy, że w przedsięwzięciach społecznych tyle delikatnych, tyle rozległych, w których nardzie z tak olbrzymimi środkami jak Anglia, Francja, prawie jeszcze niedaleko zasły, jedynie niezłamana wytrwałość, ojcowska troskliwość dostojnego naszego Rządu, przy usiłowaniu zarazem z poświęceniem wszystkich obywateli, zdziałać co trwałego, użytecznego może.

Ale choć w r. 1830 przedsięwzięcie ogólnego domu pracy i zarobku skrzyżowanem zostało; znalazły się usiłowania w tym względzie pojedynczych osób, choć chwalebne i ze wszelkich miar pochwały i naśladowania godne — ale gdy nie osiągnęły wcale celu, potwierdzają w zupełności nasze nieco powyżej wynurzone zdanie — lubo przynajmniej z drugiej strony że w tym trzem działach, zawsze się znajdują szczerby, albowiem w istocie tyle podobnego gatunku może być różnorodnych zakładów, ile jest rozmaitych specjalnych zawodów.

Jakoż także i w tym zakresie miasto Kraków poszczycić się może wieloletnimi pomnikami i zakładami; jest to albowiem Arcybractwo miłosierdzia i Banku pobożnego błogosławionej pamięci Piotra Skargi (r. 1584), starożytny zabytek drogiej przeszłości, ugruntowane, ściśle wytknięte specjalne cele mający, starający się tam wszędzie wyciągać dobroczynne ręce, gdzie tylko prawie zachodzi jakowa potrzeba.

I znowu dotknięci chorobą wymagającą dzielných środków lekarskich, doznają właściwej pomocy w szpitalu św. Łazarza na Wesolej (od r. 1714 jest to właściwie główny i ogólny szpital krajowy, zarazem zakład położniczy i podrzutkowy), w szpitalu Braci miłosierdzia na Kazimierzu (od r. 1612), w zakładach Kliniczno-akademickich na Wesolej (od r. 1780), cierpiący na wadach umysłowych w szpitalu św. Ducha przy ulicy Szpitalnej (od r. 1821), Starozakonnym w szpitalu własnym na Kazimierzu (od r. 1808).

I znowu dalej, jak już przy ochronach nadmieniliśmy — że gdy Ochrony chcą główne cele wypełniać, dać specjalności nie mogą — znalazły się znowu osoby pełne miłości chrześcijańskiej, szczerbę tę w łańcuchu do-

brocznym konieczną, wypełniające — i oto powstały zakłady specjalne: moralnie zaniebanych chłopców już wyrostków, sposobiący ich wedle zasad Fellenberga, z uliczników na sposobnych rolników (od r. 1848), sierot płci żeńskiej (od r. 1849), w którym do lat 17 skończonych zostają, sposobiąc się do rozmaitego rodzaju robót kobiecych, do należytego gospodarstwa domowego, na służące do zamożniejszych domów.

A dalej jeszcze jest: Zakład szwaczek dorosłych, czyli dom pracy dobrowolnej dla kobiet (św. Zofii od r. 1852), Sklep ubogich (św. Elżbiety od r. 1850), Kasa oszczędności dla wyrobników (od r. 1844).

Ale choć tyle chrześcijańskich usiłowań łagodzi złe, zniszczyć go w zupełności nie zdołały, bo w kraju, gdzie tak mało dotąd obudzone: przemysł, właściwy ruch handlowy, odpowiedni, należyty kredyt powszechny, ufność ogólna, gdzie jeszcze tak mało rozleglejszych zakładów rokdzielniczych i przemysłowych.

Słusznie znowu choć to dopiero teraz, zwrócono troskliwą uwagę, że w kraju jak nasz prawie wyłącznie, przynajmniej dotychczas rolniczym, najlepszym będzie środkiem, podnosząc rolników, doskonaląc rolnictwo — zaszczyt wnioskującemu szkoły rolnicze dla czeladzi folwarcznej, zaszczyt i chwala Tow. Rolniczemu Krakowskiemu, że go przyjęło i rozwinąć niezawodnie popieszy — witamy więc braterskim pozdrowieniem i życzliwością, jako nowo-przybyłego do grona tytu braci — z małą tylko, jeżeli wolno uwaga, że przy rozwinięciu zakładu podobnego rodzaju, więcej stroną specjalną technicznosci, niż względy filantropii rozpatrywać będzie należało, że bez pomocy wyraźnie zapewnionej Wysokiego Rządu daleko zająć nie będzie można; a wręście czyliby nie dało się, w myśl tylko zasad przyjętych i uznanych przez Tow. Rolnicze, rozciągnąć należycie Zakład moralnie zaniebanych chłopców; zakończymy nakoniec tą uwagą, że choć szkoły rolnicze powstaną, rozwiną się i rozmnożą, co dać Bóg w kraju naszym; zawsze jeszcze wiele następnym pokoleniom do wykonania w zakresie dobroczynnym pozostanie — i ufajmy w Boga, znajdują się ludzie.

Józef Głębocki.

Kraków 16go lutego 1856.

Przyjechali od 17 do 18 lutego.

HOTEL POLLERA. Bergson Samuel kupiec z Myslowic. Sedlak Franciszek z Węgier. Buchingen Franciszka, Jaszka Stefan fabrykant, Kolacek Andrzej urzędnik, Rudyńska Antonina guwernantka, Kleszczyński Edward inżynier, Roth Leopold obywatel z Wiednia. Leśniewicki Ignacy urzędnik, Wandruszka Alojzy urzędnik, Metzger A. urzędnik z Bochni. Hr. Rej Mieczysław i Stanisław wł. dobr., Zechmeister Andrzej major z Tarnowa. Homulacz Edward wł. dobr. z Galicyi. Kment Antoni budowniczy z Oświęcima. Gruszczyński Michał urzędnik z Jaworzna.

HOTEL ROSYJSKI. Aleksander Zapalski wł. dobr., Władysław hr. Wodzicki wł. dobr. z Polski. J. Bolowska obywatelka z Paryża.

KOLEJ ŻELAZNA

Odchodzi
 o godz. 2giej min. 30 z rana.
 Pociąg pocztowy z Krakowa do Myslowic
 o godz. 10tej przed południem.
 Pociąg pocztowy z Myslowic do Krakowa
 o godz. 3iejej min. 55 po południu.
 Przychodzi
 Pociąg osobowy z Myslowic do Krakowa
 o godz. 12tej min. 51 w nocy.

TREŚĆ DZIENNIKA URZĘDOWEGO do Gazety Lwowskiej.

Zawezwania. Sąd obw. Przemyski: wierzycieli hip. dobr. Zamiechów w obw. Przemyskim, term. zgłosz. do 15 kwietnia 1856. — Tenże sąd: wierz. hip. dobr. Czelaćce w obw. przemyskim, term. do 15 kwietnia b. r. — Tenże sąd: wierzycieli hip. dobr. Brzeźnica wyżna w obw. Sanockim, term. zgł. do 15 kwiet. b. r. — Sąd obw. Złoczowski: wierz. hip. dobr. Chlebowice świrskie, term. do 31 marca.

Konkurs. Posada adwokata przy sądzie krajowym we Lwowie, term. w 4 tygodnie od 3go ogłoszenia w *Gaz. Lwow.* — Posada kancelisty (350 złr.) przy urzędzie okręgowym w Skolu w obw. Stryjskim, term. pod. do 20 marca b. r.

Licytacje. Budowa kanału pod Belzem w obw. Żółkiewskim. Cena 12,245 złr., termin 29 lutego, 4 i 12 marca. — Trafika tytoniu w Buczaczu, term. do 11 marca 1856. — Trafika tyt. w Brodach, term. do 11 marca 1856.

URZĘDOWE.

Kundmachung.

[Nr. 1010 Praes.] Laut Erlasses des h. Handelsministeriums vom 14ten d. M. Z. 501 M. H. ist die Betriebs-Direction der östlichen Staats-Eisenbahn angewiesen worden, die neue Bahnstrecke Krakau — Dębica am 25ten Februar d. J. für den allgemeinen Verkehr, ohne Einleitung besonderer Feierlichkeiten zu eröffnen. Was hiemit zur allgemeinen Kenntnis gebracht wird. Vom k. k. Landes-Präsidium. Krakau am 16ten Februar 1856.

Obwieszczenie

Podług rozporządzenia Wys. Ministerstwa handlu z d. 14 b. m. L. 501. M. H. poleconem zostało Dyrekcji wschodniej kolei żelaznej, aby nową przestrzeń kolei żelaznej Kraków-Dębica na dniu 25 lutego r. b. z zaniechaniem szczególnych uroczystości, publicznie obrotowi otworzyła. Co niniejszemu do publicznej podaje się wiadomości. Z c. k. Prezydium krajowego. Kraków dnia 16 lutego 1856 r. (318-2-3)

Kundmachung.

Gemäss hohen Befehls Seiner Exzellenz des Minister für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten wird die Bahnstrecke Krakau, Dębica am 25ten Februar 1856 für den allgemeinen, sowohl Personen- als Frachten-Verkehr eröffnet werden. Die Personen-Aufnahme findet auf allen Stationen der neuen Strecke statt, der Frachten-Verkehr hingegen nur von und auf die nachbenannten Stationen **Bochnia, Slotwinia, Tarnow, Dębica.** Die Personen-Züge verkehren nach dem kundgemachten Fahrplane. — Krakau am 14ten Februar 1856. Von der k. k. Betriebs-Direction der östlichen Staatsbahn. (310-2-3)

Kundmachung.

[N. 3520.] Die Tabak-Grosstrafik in Brody, mit welcher auch der Verschleiss der Stempelmarken von 5 fl. abwärts verbunden ist, ist im Wege der Konkurrenz zu vergeben. Die schriftlichen Offerte haben bis einschliesslich 11. März 1856 bei der k. k. Kameral-Bezirks-Verwaltung in Brody belegt mit dem Vadium von 120 fl. einzulangen. Die Fassung des Tabakmaterials hat in dem 1/8 Meile entfernten Verschleissmagazine zu Brody, und die Fassung der Stempelmarken eben daselbst zu geschehen. Der Tabak-Material-Verkehr betrug im Vern-Jahre 1855, 61,423 Pfund im Gelde in beiden Gefällen zusammen 54,419 fl. Die näheren Bedingungen und der Erträgniss-Ausweis kann bei der gedachten Kameral-Bezirks-Verwaltung und der k. k. Finanz-Landes-Direction eingesehen werden. Von der k. k. Finanz-Landes-Direction. Lemberg am 1. Februar 1856. (307-2-3)

Konkursausschreibung

[N. 1341.] Bei der k. k. Postexpedition in Mielec

ist die Postexpeditionenstelle in Erledigung gekommen zu deren Wiederbesetzung hiemit der Konkurs bis 10. März 1856 eröffnet wird. Die mit dieser Postexpeditionenstelle verbundenen Bezüge bestehen in einer Jahresbestattung von zweihundert Gulden und einem Amtspausehale jährlicher 30 fl.; dagegen ist der Postexpedition verpflichtet eine Dienstkautiön von zweihundert Gulden zu leisten. Die Bewerber um diese Stelle haben ihre eigenhändig geschriebenen Gesuche vor Ablauf der Konkursfrist bei dieser Postdirektion einzubringen und darin ihr Alter, ihre Vorbildung und die bisherige Beschäftigung, ihre Vermögensverhältnisse und Moralität auszuweisen. Hiebei wird bemerkt, dass sich der künftige Postexpedition noch vor dem Dienstetritte die Postmanipulation eigen zu machen und einer Prüfung hieraus zu unterziehen hat. — K. k. galiz. Postdirektion. Lemberg den 9. Februar 1856. (317-1-3)

Konkurs-Ausschreibung

Bei dem k. k. Stuhlrichteramt in Tornallya, Gömörer Komitats, im Kaschauer Verwaltungsgebiete ist eine Stuhlrichteramts-Adjunktenstelle mit dem Jahresgehälte von 700 fl. und dem Vorrückungsrechte in die höhere Gehaltsklasse in Erledigung gekommen. Bewerber um diese Stelle, haben ihre dokumentirten Gesuche unter Nachweisung ihres Alters, der Religion, des Standes, der mit gutem Erfolge zurückgelegten juristisch-politischen Studien und abgelegten Richtersamtsprüfungen, der Sprachkenntnisse, der bisherigen Dienstleistung, des unbescholtenen moralisch-politischen Verhaltens, und unter Angabe ob und in welchem Grade sie mit Beamten obigen k. k. Stuhlrichteramtes verwandt oder verschwägert sind, im vorgeschriebenen Dienstwege bei dieser k. k. Komitatsbehörde binnen vier Wochen nach der dritten Einschaltung dieser Konkurs-Verlautbarung in der Pest-Ofner Zeitung einzubringen. Von der Gömörer k. k. Komitatsbehörde Rimaszombath am 10. Jänner 1856. (315-1-3) *Koresko m. p.*

Licitations-Ankündigung.

[N. 1669.] Wegen Lieferung von 84 Stück verschiedenen Stellungen und einigen anderer Kanzlei Einrichtungsstücke für des k. k. Mappen Archiv in Krakau wird bei dem Oekonomete der k. k. Finanz-Landes-Direktion in Krakau am 22ten Februar l. J. eine öffentliche Versteigerung abgehalten werden. Der Ausrufspreis beträgt 957 fl. 15 kr. CMze und das von jedem Lizitanten zu erlegende Vadium 96 fl. CMze die übrigen Licitationsbedingungen können bei dem genannten Oekonomate eingesehen werden. Krakau am 12ten Februar 1856. (318-1-3)

Lizitations-Ankündigung. (2-3)

[N. 3,020.] Vom Magistrate der k. Hauptstadt Krakau wird zur allgemeinen Kenntnis gebracht, dass zur Herstellung des Abzugskanals: I. Von der Gesandengasse über die städtischen Anlagen bis zu dem im J. 1840 hergestellten Kanalle II. Von der durch die Vorstadt Nowy Świat führenden Strasse bis zum Weichselflusse über die Vorstadt Podzamcze, zu welcher Herstellung die erforderlichen Quadersteine Kalk und Ziegel mit den städtischen Bespannungen aus dem Vorrathen zugeführt werden am 6. März 1856 im Magistratsgebäude beim IV Magistrats Departaments um 10. Uhr Vormittags eine Versteigerung abgehalten werden wird. Der Ausrufspreis beträgt: für die I. Herstellung 3065 fl. 22 xr. für II 6762 fl. 1 1/2 xr. CM. — Das Vadium beträgt: für die I. Herstellung 306 fl. 32 xr. für die II. 676 fl. 15 xr. CM. — Schriftliche Offerten werden auch angenommen. — Die Licitationsbedingungen können im Bureau des IV Magistrats Departament eingesehen werden. Krakau am 11. Februar 1856.

Ogłoszenie licytacji.

Magistrat król. miasta Krakowa podaje do powszechnęj wiadomości, iż celem wykonania budowy kanału podziemnego: I. Od ulicy Poselskiej przez plantacje do kanału w r. 1840 od drogi przez Nowy Świat wystawionego II. Od drogi wiodącej aż do brzegu rzeki Wisły przez Podzamcze — do której potrzebne ciosy, wapna i cegła z zapasów miejskich furmankami miejskimi dowożone będą — w dniu 6 marca 1856 r. w gmachu Magistratu w biurze IV Departamentu o godzinie 10 przed południem odbędzie się publiczna licytacja. Na pierwsze wywołanie ustanawia się cena w kwocie złr. 3,065 kr. 22 na budowę I. a złr. 6,762 kr. 1 1/2 m. k. na budowę II. — Vadium wynosi złr. 306 r. 32 na budowę I. a złr. 676 kr. 15 m. k. na budowę II. — Deklaracje pismienne będą także przyjmowane. — Warunki licytacji mogą być przejrzanymi w biurze IV Departamentu Magistratu. Kraków 11 lutego 1856 r.

Kundmachung.

Donners-tag den 21ten werden zu Zator und Freitag den 22. Februar l. J. zu Oświęcim an jedem Tage 80 Stück überzählige k. k. Dienstpferde im öffentlichen Versteigerungs Wege gegen gleichbare Bezahlung an den Meistbiethenden veräußert. Wovon die allgemeine Verlautbarung geschieht. Vom Commando der mährisch-schlesischen 195ten Corps Procento-Division. Zator am 16ten Februar 1856. (323-1-3)

Kundmachung.

Dienstag den 19ten, Mittwoch den 20ten und Donners-tag den 21ten Februar l. J. werden 224 Stück überzählige Dienstpferde der 195ten Fuhrwegens Pro Conto Division hier zu Krakau am Castell-Platz plus offerenti verkauft. Vom k. k. Respirirungs-Commando des hohen 2. Infant. Armee-Corps. (296-1-2)

Kundmachung.

[ad Nr. 247.] Vom k. k. Bezirksamte in Mielec als Gericht wird zur Vorname der vom k. k. Kreisgerichte in Tarnow ddo 29ten November 1855 Z. 18,624 bewilligten exekutiven Feilbietung der gepfändeten und auf 1105 fl. CMze geschätzten Fahrnisse des Herrn Grafen Michael von Wiesiołowski aus Milanow als Kühe, Pferde und dergl. den 1ten März 1856 zum 1ten Termine und den 15ten März 1856 zum 2ten Termine jedesmal um 10 Uhr Vormittags im Orte Milanow mit dem Beisatze bestimmt, dass im Falle die feilzubietenden Gegenstände beim 1ten Termine nicht wenigstens um den Schätzwert veräußert werden könnten, dieselben beim 2ten Termine auch unter dem Schätzwert an den Meistbiethenden werden hintangegeben werden. Vom k. k. Bezirksamte. Mielec am 3ten Februar 1856. (292-1-3)

Insertaty.

W końcu roku 1854 lub w ciągu 1855 ukradzionym został z mego księgozbioru tom I. dzieła: **Prawa, Konstytucje i Przywileje KRÓLESTWA POLSKIEGO i W. X. LITEWSKIEGO** vulgo **VOLUMINA LEGUM.** Ten tom jest w brunatną skórkę oprawny, na pierwszej próznej kartce między okładką a tytułem umieszczonej, napisane litery **A. H. K.**, na stronicy zaś na której tytuł, napisano niżej daty i miejsca druku, wyzółtkim atramentem, **„Ex Libris Gnsi J. Casimiri Kozłowski.”** Upraszam zatem wszystkich PP. nabywających dawne dzieła, równie i PP. księgarzy, aby raczyli mi donieść, gdyby podobny egzemplarz się okazał, a w razie gdyby już był kupionym, z wdzięcznością wydana kwotę zwrócić, lub na inne dzieła, których dublety posiadam, wymienić. Leśko w obwodzie Sanockim d. 5 lutego 1856. (306-2-3) *Edmund hr. Krasicki.*

KASPER POLLER

właściciel hotelu pod złotą kotwicą w Krakowie oznajmia swoim tutejszym i zagranicznym gościom, że swemu synowi Adolffowi Poller, który mu już kilka lat jako współpracownik pomagał, udzielił od dzisiejszego dnia pełnomocnictwo do zastępowania go we wszystkich interesach tycających się hotelu i restauracyi i wszelkie postanowienia jego w tym względzie wykonane za swoje własne uzna. (312-1-3)

Am 8ten April 1856 um 1 Uhr Mittag, wird in der Kanzlei der Israelitischen Hospital's zu Warschau eine öffentliche Licitation zur Lieferung für das laufende Jahr von **5500 Cedri di Corsica, 25 di Riviera, 2000 Corfuor, und 400 grünen Palmen** abgehalten werden. Von den näheren Bedingungen dieser Lieferung kann im oben genannten Kanzlei zu Warschau jeder Zeit Kenntnis genommen werden. (311-2-3)

GUSTAW BRZEZINA
 Wein-Großhandlung in Wien,
 empfiehlt bei der nun zu Versendungen eingetretenen günstigen Jahreszeit sein best assortirtes Lager aller Gattungen

Original-Oesterreicher GEBIRGS- und LANDWEINE,
 weisser und rother

UNGARISCHER WEINE UND AUSBRÜCHE,
 der feinsten Rhein-, Mosel-, Bordeaux- (weiss und roth), Burgunder-, Chablis-, Madeira-, Cherry-, Port a Port-, Muscat de Lunel-, Malaga und

Champagner Weine,
 alten Cognac, schweizer Kirschwasser, *Extrait d'Absynth,* holändischer *Curacao* und Anisette-Liqueurs, englisches Porter- und Ale-Bier.
 Wien im Frühjahr 1856. (320-1-3)

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE.

Dnia	Godzina	Wys. bar. w lin. par. przy 0°Reaum.	Stan ciepl. podług Reaumura	Wilgotn. powietrza względna	Kierunek i natężenie wiatru	Stan nieba	Zjawiska napowietrzne	Zmiana ciepła w ciągu dnia od do
16	2	325 ^m 08	+ 4 ^o 6	85	pl. zachodni średni	pochmurno		-1 ^o 8 +6 ^o 0
10	330	00	- 1 8	95	pn. wschodni "	"	śnieg	
17	6	330 82	- 3 6	81	" mocny	"	"	
2	330	97	- 2 7	79	" "	pogoda z chmurami		
10	331	32	- 3 8	91	" "	"		
18	6	331 85	- 5 6	97	" "	chmurno		-1 ^o 7 -6 ^o 0

Czapliński Antoni rządca drukarni.